

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1991-1992

20 MAI 1992

**Proposition de loi relative au droit d'auteur,
aux droits voisins et à la copie privée
d'œuvres sonores et audiovisuelles**

ARTICLES ADOPTES
EN PREMIERE LECTURE (1)

CHAPITRE Ier

Définitions

Article 1er

Pour l'application de la présente loi, on entend par:

1. «Œuvres»: toutes les créations originales, notamment du domaine littéraire, scientifique et artistique, quel qu'en soit le mode ou la forme d'expression graphique, audiovisuelle ou autres, telles que: les livres, brochures et autres écrits, les conférences, allocutions, sermons et autres œuvres de même nature, les œuvres dramatiques ou dramatico-musicales; les œuvres chorégraphiques et les panto-

R. A 15726

Voir:

Documents du Sénat:

145 (S.E. 1991-1992):

N° 1: Proposition de loi.N° 2: Rapport.N°s 3 à 9: Amendements.

Annales du Sénat:

19 et 20 mai 1992.

(1) Les amendements adoptés au premier vote sont imprimés en italique.

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992

20 MEI 1992

**Voorstel van wet betreffende het auteursrecht,
de naburige rechten en het kopiëren
voor eigen gebruik van geluids- en
audiovisuele werken**

ARTIKELN IN EERSTE
LEZING AANGENOMEN (1)

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel 1

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1. «Werken»: alle oorspronkelijke scheppingen, onder meer op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst, welke ook de wijze of de vorm van uitdrukking zij — grafisch, audiovisueel of anderszins — zoals boeken, brochures en andere geschriften; lezingen, toespraken, preken en soortgelijke werken; toneelwerken en werken voor het muziektheater; choreografische werken en werken

R. A 15726

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

145 (B.Z. 1991-1992):

Nr. 1: Voorstel van wet.

Nr. 2: Verslag.

Nrs. 3 tot 9: Amendementen.

Handelingen van de Senaat:

19 en 20 mei 1992.

(1) De bij de eerste stemming aangenomen amendementen zijn cursief gedrukt.

mimes; les compositions musicales avec ou sans paroles; les œuvres cinématographiques, auxquelles sont assimilées les œuvres exprimées par un procédé analogue à la cinématographie; les œuvres de dessin, de peinture, d'architecture, de sculpture, de gravure, de lithographie; les œuvres photographiques, auxquelles sont assimilées les œuvres exprimées par un procédé analogue à la photographie; les œuvres des arts appliqués; les illustrations, les cartes géographiques; les plans, croquis et ouvrages plastiques relatifs à la géographie, à la topographie, à l'architecture ou aux sciences.

2. « Œuvre audiovisuelle »: œuvre cinématographique ou œuvre exprimée par un procédé analogue à celui de la cinématographie qui utilise l'image, ou la combinaison du son et de l'image, à l'exclusion de toute reproduction de cette œuvre.

3. « Vidéogramme »: toute fixation audiovisuelle sur cassettes, disques ou autres supports matériels.

4. « Phonogramme »: toute fixation exclusivement sonore des sons provenant d'une exécution ou d'autres sons.

5. « Fixation »: l'incorporation de caractères, de codes, de sons, d'images ou de leur combinaison dans un support matériel permettant leur perception, reproduction ou communication d'une manière quelconque.

6. « Exemplaire »: tout objet matériel incorporant l'empreinte d'une œuvre.

7. « Publication »: l'acte par lequel l'œuvre est rendue accessible au public.

8. « Reproduction »: la réalisation d'un exemplaire ou de plusieurs exemplaires d'une fixation ou d'une partie substantielle de cette fixation.

9. « Copie »: un support contenant des caractères, des codes, des sons, des images ou leur combinaison repris directement ou indirectement d'une fixation.

10. « Distribution au public »: tout acte dont l'objet est d'offrir au public un ou plusieurs exemplaires ou copies d'une œuvre, notamment par la vente, le prêt ou la location.

11. « Communication au public »: tout acte qui a pour objet d'offrir au public une œuvre sous une forme immatérielle, notamment par la représentation, l'exécution ou l'exposition, ou encore par radiodiffusion, distribution par câble, etc.

12. « Radiodiffusion »: la radiocommunication de sons, d'images ou de leur combinaison aux fins de réception par le public.

voor het mimetheater; muziekwerken met of zonder woorden; cinematografische werken en werken die tot uitdrukking zijn gebracht via een aan de cinematografie verwant procédé; werken van teken-, schilder-, bouw-, beeldhouw-, graveer- en lithografie; fotografische werken en werken die tot uitdrukking zijn gebracht via een aan de fotografie verwant procédé; werken van toegepaste kunst; illustraties en aardrijkskundige kaarten; tekeningen, schetsen en plastische werken met betrekking tot de aardrijkskunde, de topografie, de bouwkunde of de wetenschappen.

2. « Audiovisueel werk »: cinematografisch werk of werk tot uitdrukking gebracht via een aan de cinematografie verwant procédé, dat gebruik maakt van beelden, of van de combinatie van beelden en geluiden, met uitsluiting van elke reproductie van dat werk.

3. « Videogram »: elke audiovisuele vastlegging op cassette, plaat of andere materiële drager.

4. « Fonogram »: elke uitsluitend voor het gehoor bestemde vastlegging van geluiden van een uitvoering of van andere geluiden.

5. « Vastlegging »: de opname van tekens, codes, geluiden, beelden, of een combinatie daarvan, op een materiële drager die de waarneming, reproductie of mededeling daarvan op welke wijze dan ook mogelijk maakt.

6. « Exemplaar »: elk materieel voorwerp dat de afdruk van een werk bevat.

7. « Openbaarmaking »: de handeling waardoor het werk voor het publiek toegankelijk wordt gemaakt.

8. « Reproductie »: het maken van een of meer exemplaren van een vastlegging of van een wezenlijk gedeelte van die vastlegging.

9. « Kopie »: een drager die tekens, codes, geluiden, beelden, of een combinatie daarvan bevat, die al dan niet rechtstreeks zijn overgenomen van een vastlegging.

10. « Verspreiding onder het publiek »: elke handeling waarbij een of meer exemplaren of kopieën van een werk aan het publiek worden aangeboden, inzonderheid door verkoop, uitlening of verhuring.

11. « Mededeling/overbrenging aan het publiek »: elke handeling waarbij aan het publiek een werk in een immateriële vorm wordt aangeboden, inzonderheid via een opvoering, uitvoering of tentoonstelling, of nog via een uitzending, via de kabel, enz.

12. « Uitzending »: de overbrenging via de ether van geluiden, beelden of een combinatie daarvan voor ontvangst door het publiek.

13. « Distribution par câble d'une émission de radiodiffusion »: la diffusion par un distributeur, dans son réseau de radiodistribution ou de télédistribution, d'un programme ou d'un élément de programme radiodiffusé.

14. « Producteur d'œuvre audiovisuelle »: la personne physique ou morale qui assume le financement et la responsabilité de l'entreprise qui a pour objet la réalisation de l'œuvre audiovisuelle quel qu'en soit le support, et son exploitation.

15. « Réalisateur d'œuvre audiovisuelle »: la personne physique qui assume la direction de la création et de la réalisation de l'œuvre audiovisuelle.

16. « Producteur de phonogramme »: la personne physique ou morale qui assume le financement et la responsabilité de l'entreprise qui a pour objet la réalisation de la première fixation de sons (bande mère), qu'il s'agisse ou non d'une œuvre au sens du point 1 du présent article.

17. « Producteur de vidéogramme »: la personne physique ou morale qui assume le financement et la responsabilité de l'entreprise qui a pour objet la réalisation de la première fixation d'une séquence ou de plusieurs séquences d'images sonorisées ou non, qu'il s'agisse ou non d'une œuvre au sens du point 1 du présent article.

18. « Artiste-interprète ou exécutant »: toute personne physique qui communique au public, par tous les moyens, une œuvre au sens de l'article 1er, 1. N'est toutefois pas considéré comme artiste-interprète ou exécutant l'artiste de complément, reconnu comme tel par les usages professionnels.

CHAPITRE II

Du droit d'auteur

SECTION 1re

Du droit d'auteur en général

Art. 2

L'auteur d'une œuvre a seul le droit de la fixer, de la reproduire, de la publier, de la distribuer, de la communiquer au public, de l'adapter, de la traduire, sous quelques formes et modalités que ce soit.

L'auteur a seul le droit de divulguer l'œuvre, d'en revendiquer ou d'en refuser la paternité. Il dispose également du droit au respect de son œuvre ainsi que du droit au repentir.

L'existence d'un contrat de louage d'ouvrage ou d'un contrat de travail n'affecte pas la titularité du droit d'auteur.

13. « Kabeldistributie van een uitzending »: de verspreiding via een kabelnet voor radio of televisie van een uitgezonden programma of een deel daarvan.

14. « Producent van audiovisuele werken »: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de financiële en andere verantwoordelijkheid draagt voor de onderneming die een audiovisueel werk, ongeacht de drager, tot stand brengt en exploiteert.

15. « Regisseur van audiovisuele werken »: de natuurlijke persoon onder wiens leiding een audiovisueel werk wordt gecreëerd en tot stand gebracht.

16. « Producent van fonogrammen »: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de financiële en andere verantwoordelijkheid draagt voor de onderneming die de eerste vastlegging van geluiden (moederband) vervaardigt, ongeacht of het al dan niet gaat om een werk in de zin van punt 1 van dit artikel.

17. « Producent van videogrammen »: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de financiële en andere verantwoordelijkheid draagt voor de onderneming die de eerste vastlegging van een of meer al dan niet van geluid voorziene beeldsequenties vervaardigt, ongeacht of het al dan niet gaat om een werk in de zin van punt 1 van dit artikel.

18. « Uitvoerende kunstenaar »: iedere natuurlijke persoon die een werk in de zin van artikel 1, 1, op enigerlei wijze meedeelt aan het publiek. Een aanvullende kunstenaar die volgens de beroepsgebruiken als dusdanig is erkend, wordt echter niet als uitvoerende kunstenaar beschouwd.

HOOFDSTUK II

Auteursrecht

AFDELING 1

Auteursrecht in het algemeen

Art. 2

Alleen de maker van een werk heeft het recht om het vast te leggen, te reproduceren, openbaar te maken, te verspreiden, aan het publiek mede te delen, te bewerken, te vertalen op welke wijze of in welke vorm ook.

Alleen de maker heeft het recht te beslissen om het werk bekend te maken en het vaderschap ervan op te eisen of te weigeren. Hij heeft eveneens het recht op eerbied voor zijn werk en het berouwsrecht.

Het recht van de maker wordt niet aangetast door een reeds bestaande overeenkomst voor de huur van werk of arbeidsovereenkomst.

Toutefois, dans le cas d'une œuvre créée par un auteur dans le cadre d'un contrat de travail à durée indéterminée ou d'un statut réglementaire, les droits patrimoniaux sur cette œuvre peuvent être transférés à l'employeur pour autant que le transfert des droits soit expressément autorisé par une convention distincte du contrat ou du statut et que l'activité rentre dans le champ du contrat ou du statut et implique une production régulière et successive d'œuvres.

Les accords collectifs peuvent déterminer l'étendue et les modalités du transfert.

Les droits moraux sont inaliénables de même que les droits patrimoniaux visés aux articles 63, 69 et 70 de la loi.

*
* *

SECTION 2

Dispositions relatives aux artistes-interprètes ou exécutants

Art. 48

Sans préjudice des dispositions de l'article 55, sont soumises au consentement écrit de l'artiste-interprète ou exécutant ou à un acte équivalent, la fixation, la reproduction, la publication, la distribution et la communication au public de sa prestation, ainsi que toute utilisation séparée du son et de l'image de la prestation, lorsque celle-ci a été fixée à la fois par le son et l'image.

La cession par l'artiste-interprète ou exécutant des droits voisins sur des prestations futures n'est valable que pour un temps limité et pour des prestations relatives à des genres d'œuvres déterminés.

L'existence d'un contrat de louage d'ouvrage ou d'un contrat de travail n'affecte pas la titularité du droit voisin de l'artiste-interprète ou exécutant.

Toutefois, dans le cas d'une prestation effectuée par un artiste interprète ou exécutant dans le cadre d'un contrat de travail à durée indéterminée ou d'un statut réglementaire, les droits patrimoniaux sur cette prestation peuvent être transférés à l'employeur pour autant que le transfert des droits soit expressément autorisé par une convention distincte du contrat ou du statut et que l'activité rentre dans le champ du contrat ou du statut et implique une exécution régulière et successive de prestations.

Wordt een werk evenwel door de maker tot stand gebracht in het raam van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd of van een reglementair statuut, dan kunnen de vermogensrechten met betrekking tot dat werk overgedragen worden aan de werkgever, voor zover de overdracht van de rechten uitdrukkelijk wordt toegestaan in een afzonderlijk contract, los van de arbeidsovereenkomst of het statuut, en voor zover de werkzaamheden binnen het bereik van de arbeidsovereenkomst of het statuut vallen en bestaan in de regelmatige en opeenvolgende vervaardiging van werken.

De strekking van die overdracht en de wijze waarop ze plaatsheeft, kunnen bij collectieve overeenkomst bepaald worden.

De morele rechten zijn onvervreemdbaar, evenals de vermogensrechten bedoeld in de artikelen 63, 69 en 70 van de wet.

*
* *

AFDELING 2

Bepalingen betreffende de uitvoerende kunstenaars

Art. 48

Onverminderd de bepalingen van artikel 55 is de schriftelijke toestemming van de uitvoerende kunstenaar of een daaraan gelijkwaardige akte vereist voor de vastlegging, de reproductie, de openbaarmaking, de verspreiding onder het publiek en de mededeling aan het publiek van zijn prestatie, alsook voor elk afzonderlijk gebruik van het geluid en van het beeld van zijn prestatie, wanneer het geluid zowel als het beeld daarvan zijn vastgelegd.

De overdracht door de uitvoerende kunstenaar van de naburige rechten op toekomstige prestaties geldt slechts voor een beperkte tijd en voor prestaties betreffende welbepaalde genres van werken.

De naburige rechten van de uitvoerende kunstenaar worden niet aangetast door een reeds bestaande overeenkomst voor de huur van werk of arbeidsovereenkomst.

Wordt een prestatie evenwel door een uitvoerende kunstenaar verricht in het raam van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd of van een reglementair statuut, dan kunnen de vermogensrechten met betrekking tot die prestatie overgedragen worden aan de werkgever, voor zover de overdracht van die rechten uitdrukkelijk wordt toegestaan in een afzonderlijk contract, los van de arbeidsovereenkomst of het statuut, en voor zover de werkzaamheden binnen het bereik van de arbeidsovereenkomst of het statuut vallen en bestaan in de regelmatige en opeenvolgende uitvoering van prestaties.

Les accords collectifs peuvent déterminer l'étendue et les modalités du transfert.

Les droits moraux sont inaliénables, de même que les droits patrimoniaux visés à l'article 63 de la présente loi.

*
* *

SECTION 6

Dispositions relatives aux organismes de radiodiffusion

Art. 58

L'accord écrit de l'organisme de radiodiffusion est requis pour accomplir les actes suivants :

- a) la réémission simultanée ou différée de ses émissions;*
- b) la fixation, la reproduction, la distribution et la communication au public de ses émissions par quelque procédé que ce soit;*
- c) la communication de ses émissions faite dans un endroit accessible au public moyennant un droit d'entrée.*

*
* *

SECTION 7

Dispositions relatives au réalisateur d'une image photographique

Art. 60

Le réalisateur d'images fixes ou mobiles obtenues par la photographie ou par un procédé analogue à celui de la photographie, qui ne sont pas une œuvre au sens de l'article 1er, dispose d'un droit à rémunération en cas de reproduction, de distribution ou de communication au public de l'image photographique.

Le réalisateur doit donner son autorisation et il doit être fait mention de son nom.

La durée de ce droit est de 50 ans, à compter de la distribution ou de la communication au public de l'image ou de sa reproduction.

*
* *

De strekking van die overdracht en de wijze waarop ze plaatsheeft, kunnen bij collectieve overeenkomst bepaald worden.

De morele rechten zijn onvervreemdbaar, evenals de vermogensrechten bedoeld in artikel 63 van deze wet.

*
* *

AFDELING 6

Bepalingen betreffende de omroeporganisaties

Art. 58

Voor de volgende handelingen is de schriftelijke toestemming van de omroeporganisatie vereist :

- a) het rechtstreeks of later heruitzenden van haar uitzendingen;*
- b) de vastlegging, de reproductie, de verspreiding onder het publiek en de overbrenging aan het publiek van haar uitzendingen door welk procédé ook;*
- c) de overbrenging van haar uitzendingen op een voor het publiek toegankelijke plaats tegen betaling van toegangsgeld.*

*
* *

AFDELING 7

Bepalingen betreffende de makers van fotografische beelden

Art. 60

De maker van vaste of bewegende beelden vervaardigd door middel van de fotografie of een aan de fotografie verwant procédé, die geen werk zijn in de zin van artikel 1, heeft recht op een vergoeding ingeval dat beeld wordt gereproduceerd, onder het publiek wordt verspreid of aan het publiek wordt medegedeeld.

De maker moet zijn toestemming geven en zijn naam moet vermeld worden.

Dit recht blijft 50 jaar gelden te rekenen van de verspreiding onder het publiek of de mededeling aan het publiek van het beeld of van de reproductie ervan.

*
* *

Art. 85bis (nouveau)

Les arrêtés et circulaires d'exécution du présent chapitre devront entrer en vigueur dans les neuf mois de la publication de la présente loi au Moniteur belge pour les dispositions prévues aux articles 74, 76 et 82, et dans les douze mois pour celles prévues aux articles 77 et 84.

*
* *

SECTION 3

Action civile résultant du droit d'auteur

Art. 94

Le président du tribunal de première instance, saisi selon les formes du référé, peut ordonner la cessation de toute atteinte au droit d'auteur et aux droits voisins.

Il est statué sur la demande, nonobstant toute poursuite exercée en raison des mêmes faits devant une juridiction pénale.

*
* *

Art. 85bis (nieuw)

De uitvoeringsbesluiten en de circulaires met betrekking tot dit hoofdstuk moeten in werking treden binnen negen maanden na de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad, wat de bepalingen van de artikelen 74, 76 en 82 betreft, en binnen twaalf maanden wat de bepalingen van de artikelen 77 en 84 betreft.

*
* *

AFDELING 3

Burgerlijke rechtsvordering ter zake van auteursrecht

Art. 94

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, waarbij de zaak zoals in kort geding wordt aangebracht, kan bevelen dat een einde moet worden gemaakt aan de inbreuk op het auteursrecht en de naburige rechten.

Op de vordering wordt uitspraak gedaan, niettegenstaande enige vervolging die voor de strafrechter wordt ingesteld wegens dezelfde feiten.

*
* *